ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2021/1031

ze dne 24. června 2021,

kterým se mění rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 29 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 15. října 2012 přijala Rada rozhodnutí 2012/642/SZBP ([1]) o omezujících opatřeních vůči Bělorusku.

(2) Ve dnech 24. a 25. května 2021 přijala Evropská rada závěry, v nichž ostře odsoudila vynucené přistání letadla společnosti Ryanair dne 23. května 2021 v běloruském Minsku, které ohrozilo bezpečnost letectví, a zadržení novináře Ramana Prataseviče a Sofie Sapegové běloruskými orgány. Vyzvala Radu, aby přijala další cílené hospodářské sankce.

(3) S ohledem na závažnost uvedené události a na eskalaci vážného porušování lidských práv v Bělorusku a násilné represe vůči občanské společnosti, demokratické opozici a novinářům, jakož i osobám náležejícím k národnostním menšinám, měly by být přijata další cílená opatření.

(4) V této souvislosti je vhodné zavést další omezení související s obchodem se zbraněmi.

(5) Je rovněž vhodné zakázat prodej, dodávky, převod nebo vývoz zařízení, technologie či softwaru, primárně určených k použití běloruskými orgány nebo jejich jménem při monitorování internetu nebo odposlechu telefonických komunikací v mobilních či pevných sítích.

(6) Dále by měl být zakázán prodej, dodávky nebo převod zboží dvojího užití určeného pro vojenské použití a konkrétním osobám, subjektům a orgánům v Bělorusku.

(7) Kromě toho je vhodné zavést další obchodní omezení týkající se se ropných produktů, chloridu draselného („potaše“) a zboží používaného k výrobě či zpracování tabákových výrobků,

(8) Dále by měl být omezen přístup běloruské vlády, jakož i běloruských státem vlastněných finančních institucí a subjektů na kapitálový trh Unie. Měl by být rovněž zaveden zákaz poskytování pojištění a zajištění běloruské vládě a běloruským veřejným orgánům a institucím.

(9) Evropské investiční bance je třeba uložit určité zákazy v souvislosti s projekty realizovanými ve veřejném sektoru. Od členských států by rovněž mělo být vyžadováno, aby přijaly opatření s cílem omezit u mezinárodních rozvojových bank, jichž jsou členy, činnost v Bělorusku.

(10) K provedení některých opatření je nezbytná další činnost Unie.

(11) Rozhodnutí 2012/642/SZBP by mělo být proto odpovídajícím způsobem změněno,

([1]) Rozhodnutí Rady 2012/642/SZBP ze dne 15. října 2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku (Úř. věst. L 285, 17.10.2012, s. 1).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rozhodnutí 2012/642/SZBP se mění takto:

1) V článku 2 se zrušují odstavce 3, 4 a 5.

2) Vkládají se nové články, které znějí:

„*Článek 2b*

1. Zakazuje se přímý či nepřímý prodej, dodávky, převod nebo vývoz zařízení, technologie či softwaru, primárně určených k použití běloruskými orgány nebo jejich jménem při monitorování internetu nebo odposlechu telefonických komunikací v mobilních či pevných sítích, včetně poskytování jakékoli služby související s monitorováním nebo odposlechem telekomunikací nebo internetu, jakož i poskytování finanční a technické pomoci při instalaci, provozu nebo modernizaci takového zařízení, technologie či softwaru jakékoliv fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu v Bělorusku nebo pro účely použití v Bělorusku státními příslušníky členských států nebo z území členských států.

2. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy povolit prodej, dodávky, převod nebo vývoz zařízení, technologie či softwaru, včetně poskytování jakékoli služby související s monitorováním nebo odposlechem telekomunikací nebo internetu, jakož i související poskytování finanční a technické pomoci, uvedených v odstavci 1, pokud nemají dostatečné důvody se domnívat, že by dané zařízení, technologie nebo software byly běloruskou vládou, veřejnými orgány, podniky nebo institucemi či jakoukoliv fyzickou nebo právnickou osobou či subjektem jednajícími jejich jménem nebo pod jejich vedením využíváno k represi.

Dotčený členský stát uvědomí ostatní členské státy a Komisi o každém povolení uděleném podle tohoto odstavce do čtyř týdnů po jeho udělení.

3. Unie přijme opatření nezbytná k určení příslušných položek, na které se má tento článek vztahovat.

Článek 2c

1. Zakazuje se přímý či nepřímý prodej, dodávky, převod nebo vývoz veškerého zboží a technologií dvojího užití, jak je stanoveno v příloze I nařízení Rady (ES) č. 428/2009 ([2]), pro vojenské použití v Bělorusku nebo pro jakékoli vojenské koncové uživatele v Bělorusku státními příslušníky členských států nebo z území členských států nebo za použití plavidel plujících pod vlajkou členských států nebo letadel registrovaných v členských státech, a to bez ohledu na to, zda toto zboží a technologie pocházejí z jejich území, či nikoliv.

2. Zakazuje se:

a) poskytování technické pomoci, zprostředkovatelských nebo jiných služeb souvisejících se zbožím a technologiemi uvedenými v odstavci 1 a s poskytováním, výrobou, údržbou a používáním tohoto zboží a technologií, ať už přímo či nepřímo, jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu v Bělorusku nebo pro vojenské použití v Bělorusku nebo pro použití vojenskými koncovými uživateli v Bělorusku;

b) poskytování financování nebo pomoci při financování v souvislosti se zbožím a technologiemi uvedenými v odstavci 1, což zahrnuje zejména dotace, půjčky, pojištění vývozního úvěru pro jakýkoli prodej, dodávku, převod nebo vývoz tohoto zboží a technologií nebo pro poskytování související technické pomoci, zprostředkovatelských nebo jiných služeb přímo či nepřímo jakékoli právnické nebo fyzické osobě, subjektu či orgánu v Bělorusku nebo pro vojenské použití v Bělorusku nebo pro použití vojenskými koncovými uživateli v Bělorusku.

3. Zákazy uvedenými v odstavcích 1 a 2 není dotčeno plnění smluv uzavřených přede dnem 25. června 2021 nebo doplňkových smluv, které jsou pro plnění uvedených smluv nezbytné.

([2]) Nařízení Rady (ES) č. 428/2009 ze dne 5. května 2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití (Úř. věst. L 134, 29.5.2009, s. 1).

Článek 2d

1. Zakazuje se přímý či nepřímý prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží a technologií dvojího užití zahrnutých do přílohy I nařízení (ES) č. 428/2009 jakékoli osobě, subjektu nebo orgánu v Bělorusku, jež jsou uvedeny na seznamu v příloze II tohoto rozhodnutí, státními příslušníky členských států nebo z území členských států nebo za použití plavidel plujících pod vlajkou členských států či letadel registrovaných v členských státech, a to bez ohledu na to, zda toto zboží a technologie pocházejí z jejich území, či nikoliv.

2. Zakazuje se:

a) poskytování technické pomoci, zprostředkovatelských nebo jiných služeb souvisejících se zbožím a technologiemi uvedenými v odstavci 1 a s poskytováním, výrobou, údržbou a používáním tohoto zboží a technologií, ať už přímo či nepřímo, jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu v Bělorusku, jež jsou uvedeny v příloze II;

b) poskytování financování nebo pomoci při financování v souvislosti se zbožím a technologiemi uvedenými v odstavci 1, což zahrnuje zejména dotace, půjčky, pojištění vývozního úvěru pro jakýkoli prodej, dodávku, převod nebo vývoz tohoto zboží a technologií nebo pro poskytování související technické pomoci, zprostředkovatelských nebo jiných služeb přímo či nepřímo jakékoli právnické nebo fyzické osobě, subjektu či orgánu v Bělorusku, jež jsou uvedeny v příloze II.

3. Zákazy uvedenými v odstavcích 1 a 2 není dotčeno plnění smluv uzavřených přede dnem 25. června 2021 nebo doplňkových smluv, které jsou pro plnění uvedených smluv nezbytné, ani poskytování pomoci nezbytné pro údržbu a bezpečnost stávajících kapacit v Unii.

4. Zákazy uvedené v odstavcích 1 a 2 se nevztahují na vývoz, prodej, dodávky a převod zboží a technologií dvojího užití, ani na související poskytování technické či finanční pomoci, určených pro údržbu a bezpečnost stávajících civilních jaderných kapacit, pro nevojenské použití nebo pro nevojenské koncové uživatele.

Článek 2e

1. Zakazuje se přímý nebo nepřímý prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží využívaného pro výrobu či zpracování tabákových výrobků jakékoli fyzické či právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Bělorusku nebo pro použití v Bělorusku státními příslušníky členských států nebo z území členských států nebo za použití plavidel plujících pod vlajkou členských států či letadel registrovaných v členských státech, a to bez ohledu na to, zda výše uvedené zboží pochází z jejich území, či nikoli.

2. Unie přijme opatření nezbytná k určení příslušných položek, na které se má tento článek vztahovat.

3. Zákazy uvedenými v odstavci 1 není dotčeno plnění smluv uzavřených přede dnem 25. června 2021 nebo doplňkových smluv, které jsou pro plnění uvedených smluv nezbytné.

Článek 2f

1. Zakazuje se nákup, dovoz nebo převod ropných produktů z Běloruska.

2. Zakazuje se poskytovat přímo či nepřímo technickou pomoc, zprostředkovatelské služby, finanční prostředky nebo finanční pomoc včetně finančních derivátů, a rovněž pojištění a zajištění související se zákazy podle odstavce 1.

3. Unie přijme opatření nezbytná k určení příslušných položek, na které se má tento článek vztahovat.

4. Zákazy uvedené v odstavci 1 se nevztahují na v Bělorusku uskutečněný nákup ropných produktů, které jsou nezbytné pro uspokojení základních potřeb kupujícího v Bělorusku nebo humanitární projekty v Bělorusku

5. Zákazy uvedenými v odstavci 1 není dotčeno plnění smluv uzavřených přede dnem 25. června 2021 nebo doplňkových smluv, které jsou pro plnění uvedených smluv nezbytné.

Článek 2g

1. Zakazuje se nákup, dovoz nebo převod produktů z chloridu draselného (potaš) z Běloruska.

2. Unie přijme opatření nezbytná k určení příslušných položek, na které se má tento článek vztahovat.

3. Zákazy uvedenými v odstavci 1 není dotčeno plnění smluv uzavřených přede dnem 25. června 2021 nebo doplňkových smluv, které jsou pro plnění uvedených smluv nezbytné.

Článek 2h

Zakazuje se přímý či nepřímý nákup nebo prodej převoditelných cenných papírů a nástrojů peněžního trhu, poskytování souvisejících investičních služeb nebo jakékoli jiné obchodování s nimi či pomoc při jejich vydávání, uskutečňované přímo či nepřímo, pokud jde o převoditelné cenné papíry a nástroje peněžního trhu se splatností delší než 90 dnů, jestliže jsou po dni 29. června 2021 vydány:

a) Běloruskou republikou, její vládou, jejími veřejnými orgány, podniky nebo agenturami;

b) významnou úvěrovou či jinou institucí se sídlem v Bělorusku, které jsou ke dni 29. června 2021 z více než 50 % ve veřejném vlastnictví či pod veřejnou kontrolou a které jsou uvedeny na seznamu v příloze III;

c) právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným mimo Unii, které jsou z více než 50 % přímo či nepřímo vlastněny některým ze subjektů uvedených v příloze III;

d) jakoukoli právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, které jednají jménem nebo na pokyn právnické osoby, subjektu nebo orgánu uvedených v písmeni c) tohoto článku nebo v příloze III.

Článek 2i

1. Zakazuje se přímo či nepřímo uzavírat jakékoli ujednání nebo se účastnit jakéhokoli ujednání s cílem poskytnout nové půjčky nebo úvěry se splatností delší než 90 dnů po dni 29. června 2021:

a) Běloruské republice, její vládě, jejím veřejným orgánům, podnikům nebo institucím;

b) významné úvěrové či jiné instituci se sídlem v Bělorusku, které jsou ke dni 29. června 2021 z více než 50 % ve veřejném vlastnictví či pod veřejnou kontrolou a které jsou uvedeny na seznamu v příloze III;

c) právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazeným mimo Unii, které jsou z více než 50 % přímo či nepřímo vlastněny některým ze subjektů uvedených v příloze III;

d) jakoukoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu, které jednají jménem nebo na pokyn právnické osoby, subjektu nebo orgánu uvedených v písmeni c) tohoto odstavce nebo v příloze III.

2. Zákaz uvedený v odstavci 1 se nepoužije na půjčky nebo úvěry, jejichž specifickým a doloženým cílem je zajištěn í financování pro nezakázaný dovoz nebo vývoz zboží a nefinančních služeb mezi Unií a kterýmkoli jiným třetím státem, včetně výdajů za zboží a služby z jiného třetího státu, které jsou nezbytné pro plnění daných smluv o vývozu či dovozu.

3. Příslušný úřad členského státu může rovněž za podmínek, které uzná za vhodné, udělit povolení uzavírat půjčky či úvěry uvedené v odstavci 1 nebo se jich účastnit, pokud příslušný úřad konstatoval, že:

a) účelem dotčených činností je poskytnout podporu běloruskému civilnímu obyvatelstvu, jako například humanitární pomoci, projektů ochrany životního prostředí a jaderné bezpečnosti, nebo jsou půjčka nebo úvěr zapotřebí ke splnění zákonné nebo regulační minimální rezervy nebo podobného požadavku ke splnění kritérií solventnosti a likvidity finančních subjektů v Bělorusku, jejichž většinovými vlastníky jsou finanční instituce z Unie; a

b) dotčené činnosti nebo půjčka či úvěr nevedou ke zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů přímo ani nepřímo osobě, subjektu či orgánu uvedeným v článku 4 nebo v jejich prospěch.

Při uplatňování výše uvedených podmínek podle písmen a) a b) požaduje příslušný orgán odpovídající informace o využívání uděleného povolení, včetně informací týkajících se účelu dotčených činností a stran, které jsou do nich zapojeny.

Dotčený členský stát uvědomí ostatní členské státy a Komisi o každém povolení uděleném podle tohoto článku do dvou týdnů od udělení povolení.

4. Zákaz podle odstavce 1 se nepoužije na čerpání či vyplácení půjček a úvěrů na základě smluv, které byly uzavřeny přede dnem 25. června 2021, pokud jsou splněny tyto podmínky:

a) veškeré podmínky daného čerpání či vyplácení:

   i) byly dohodnuty přede dnem 25. června 2021; a

   ii) nebyly v tento den nebo poté změněny; a

b) přede dnem 25. června 2021 bylo stanoveno datum smluvní splatnosti pro plné splacení veškerých poskytnutých finančních prostředků a pro zrušení veškerých závazků, nároků a povinností podle dané smlouvy. Podmínky čerpání a vyplácení uvedené v písmeni a) zahrnují ustanovení týkající se délky doby splatnosti jednotlivých čerpaných či vyplácených částek, použitelné úrokové sazby nebo metody výpočtu úrokové sazby a maximální částky.

Článek 2j

Zakazuje se poskytovat pojištění či zajištění:

a) Běloruské vládě, jejím veřejným orgánům, podnikům nebo institucím;

b) fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům jednajícím jménem nebo podle pokynů právnických osob, subjektů či orgánů uvedených v písmeni a).

Článek 2k

Zakazuje se vědomě a úmyslně se účastnit činností, jejichž cílem nebo následkem je přímé či nepřímé obcházení zákazů uvedenými v článcích 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i a 2j.

Článek 2l

Kromě zákazů uvedených v článku 2i se zakazuje, aby:

a) Evropská investiční banka (EIB) vyplácela prostředky nebo prováděla platby v rámci jakýchkoli stávajících smluv o půjčkách uzavřených mezi Běloruskou republikou nebo kterýmkoli jejím veřejným orgánem a EIB nebo v souvislosti s takovými smlouvami;

b) EIB pokračovala v jakýchkoli stávajících smlouvách o službách technické pomoci týkajících se projektů, které jsou financovány v rámci smluv o půjčkách uvedených v písmeni a) a jejichž účelem je přímý či nepřímý prospěch pro Běloruskou republiku nebo kterýkoli její veřejný orgán a mají být realizovány v Bělorusku.

Článek 2m

Členské státy přijmou potřebné kroky k omezení aktivity mezinárodních rozvojových bank, jichž jsou členy, v Bělorusku, zejména Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj a Evropské banky pro obnovu a rozvoj, mimo jiné tím, že budou hlasovat proti novým půjčkám nebo jiným formám financování subjektů uvedených v článku 2i, s výjimkou subjektů uvedených v odstavcích 2 a 3 uvedeného článku, a aniž jsou dotčeny projekty financující podporu malých a středních podniků v soukromém sektoru.“

3) Příloha se mění v souladu s přílohou tohoto rozhodnutí

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 24. června 2021.

Za Radu
předsedkyně
A. P. ZACARIAS

PŘÍLOHA

1. Příloha rozhodnutí 2012/642/SZBP se označuje jako příloha I.

2. Doplňují se nové přílohy, které znějí:

„*PŘÍLOHA II*

SEZNAM PRÁVNICKÝCH OSOB, SUBJEKTŮ NEBO ORGÁNŮ PODLE ČLÁNKU 2d

PŘÍLOHA III

SEZNAM PRÁVNICKÝCH OSOB, SUBJEKTŮ A ORGÁNŮ PODLE ČLÁNKŮ 2h A 2i

Belarusbank

Belinvestbank (Běloruská banka pro rozvoj a obnovu)

Belagroprombank.“